

ACC. N.R. 4930

Landskap: Småland. *Upptecknat av:* Folke Neij.
Härad: Tveta. *Adress:* Bankeryd.
Socken: Öggestorp. *Berättat av:* T.I.Jonsson
Uppteckningsår: 1936. *Född år 1847 i Byarum.*

Uppteckningen rör L A N T B R U K S Å R E T.

Skriv endast på denna sida!

7 svd.

4930

T.I.Jonsson, Tenhult, f.d.rättare, född 1847.

Jonsson har vistats 60 år i Öggestorps socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—
1.

Sm. Uppf. 1956 Folke Neij
Oggestorp Haninge 4930
Per. F. J. Jonsson
1847 i Bogum
L A N T B R U U K S A R E T.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—
2.

Mars 14. "Den fjottene Mass va' flötteda'n. Då teträdes gå'da' å likaså tjänster. Då s'a de' börjas å lagas i åning te vårbruket. Då får en köra ut gössel å föförarbeta. Di högg gässle å lagade i åning, å så högg di sin årsve'. Se'n va' de' te å börja förhärva på klövervalla' å kroka jor'a här å där, där de' t. ex. va' illa brukat å en hoper ogräs i".

April. Fettisdagen och askonsdagen gingo tämligen obemärkt förbi. "Men på Påskada'n s'ulle di äta ägg, å öftast hade di dreckesvarer te de', brännvin (e' krona kanna', sädesbrännvin) å hemmabräggt drecka, iblann enebä'sdrecka. Iblann kunne di börja våra i slutet å April, så vårsä'a, men iblann inte förrän mett i Maj".

April 30. Valborgsmässoafton. Då brukade det eldas festeldar ibland.]

Maj 1. "Fösste Maj for ongdomen, å gamla me', di söm
va' sennade, te sta'n (Jönköping) för å ro'a se.

Mett i Maj såddes havvre, å så sattes de' potater.

Se'n såddes ko'n, men ko'net s'a sås, när häggå blom-
ma', å de' kan gå ännu te fram i Juni måne".

Ju Någöt majgille, dnär sådden våra över, hölls icke.

Juni 1. "Då ha di löktat å våra. Se'n ha di å göra me'
gässgår å fre' å slätta ut kreatura, å har 'et lite'
linnri'are te di s'a börja å slå. (Gallra rover å beter
också, men de' användes inte så möe')".

Pingst förflot i stillhet.

~~X~~ Midsommar. "Messömmar firades me' majstång å dans. Trak-
teringa hade di var för se. Pöjka' bjö' fleckera på
karameller å billi't vin, söm di köppte i sta'n".

~~X~~ Juli 1. "Fösste Juli brukade slätta börja. De' va' te
å slå å köra in hö hele Juli måne i blann. Se'n gjo'de
di ett kalas för sina tjänare å hjälpare. De' va' mat

å dreckesvarer: smör å brö', brännvin å öl, kött å fläsk
å potater, vite' gröt (på risgryn) å söte' mjölk".

Aug. 1. "Då feck en tänka på rågen. Då s'ulle den mejas.

Dess imella' feck en göra i åning träderna för höstsåd-
den. Metade kräfter gjo'de di i Augusti, å anna's när
söm helst. De' va' bara te å ta' me' hännnera ve tjär-
blöss".

Aug. 20. "När di sådde gammal råg, s'ulle den sås ve
den tjugene Agusti, sådde di ny, så feck de' va' öm-
kring den tiene September, ella ble de' bra sennt".

Sept. 1. Ve den tiden ha di å göra me' si' sä', enna'
di får in den".

Sept. 10. Sås ny råg.

Sept. "Se'n s'a potatera öpp, så de' få di plocka
potater sista vecka' i September".

Okt. 1. "Fösste Oktober få di ta' in kreatura, åttmin-
stone in me' mjölkeskor'a. Di få fo'tsätta me' potate-

4930

plockninga. Likna' de' se te fröst, få di ta' öpp
alltihop, fast anna's ä' de' bätter, ju längre pota-
tera få stå i jora. Ve den ti'en börja fruntemmerra
väva".

Mickelsmäss. Några särskilda nöjen eller festligheter
vid "Meckelsmäss" minns icke meddelaren.

Okt. Skörd av rotfrukter (rovor och betor).

Nov. "Hade di fått in allt, så va' de' te å börja
plöja å höstköra. Se'n feck di tröska, så fott di be-
hövvde. Fruntemmerra hjälpte te å sto' i på sett vis å
steckade strumper å så'nt".

Dec. Nu va' de' te å tröska å mala. Å så slakta
framimot Jul. Di brukade slakta en gris å ett yngnöt
å salta ner, se'n hade di sågel hele vente'n. Å så va'
de' stöpa talgljus".

Julafton. "På Julaftan gjo'de di i åning i laggå'n å
på ve'abacken. Te meddan s'ulle di döppa i gryta', å

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—*—
5.

se'n s'ulle de' va' fritt frå' arbete. Di söp, så di geck 'dulle' se'n, gubba'. Lite' julklappa' delades ut". Juldagen. "Julada'n for di te Julotta'. Te fots å på hästa', allt ätte' som de' va' völet. Särskelt fotgängara hade blöss å lysa se me'. Enna' di for te Julotta' s'ulle di ha en 'körkesup', å en del hade flaska (lommaflaska) me' se mä. Te medda' åt di lutfesk å vite' gröt. Ongdomen geck utklädda i blann å velle ha traktering".

Annandagen. "Annda'n va' de' julkalaser hos granna'. Då vankade de' smör, brö', ost, brännvin, öl, lutfesk, fläsk å gröt. Öm de' va' ett ställe, allri' så fatti't, så fanns de' brännvin å öl hemma".

Dec. "Se'n va' de' kalas unna' för unna' framåt".

Jan. 1. "Nyårsda'n s'ulle di te nyårsotta' på möran.

På den da'n va' de' många kalas, å nyårsgåver brukade di ge på di bättre ställa".

4930

Trettondagen. "Trettenada'n" passerade i stillhet.

Jan. "Di trask ätte' behov. Å så började di i skoga å arbeta, fälla å köra hem skog".

Febr. Skogsarbetet fortsatte. Även körde man hem ved.

Mars. Samma arbete som i Februari fortgick in i
Mars månad.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

ARKIV

—
7.

F. Neij